

PŘIPRAVOVANÉ ZMĚNY V NOVÉM STAVEBNÍM ZÁKONĚ

Aleš Mácha

Článek se věnuje připravovaným změnám v novém stavebním zákoně týkajících se nové podoby institucionální struktury stavební správy. Článek rovněž zmiňuje další připravované změny, které jsou spojeny se změnou institucionální struktury stavebních úřadů.

Dne 20. ledna tohoto roku uspořádal místopředseda vlády pro digitalizaci a ministr pro místní rozvoj Ivan Bartoš spolu s ministrem dopravy Martinem Kupkou kulatý stůl k připravované novele nového stavebního zákona (zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon; dále jen NStZ).

Nejzásadnější změnou, kterou má připravovaná novela NStZ přinést, je nahrazení struktury státní stavební správy strukturou jinou, která zachová stávající spojený model výkonu veřejné správy. Zároveň však panuje shoda na tom, že NStZ zřízený Specializovaný a odvolací stavební úřad jako úřad primárně povolující tzv. vyhrazené stavby, tedy stavby uvedené v příloze č. 3 k NStZ, zůstane zachován a budou podniknuty kroky k jeho zřízení.

Základem nové soustavy stavební správy by měly být obecní úřady obcí s rozšířenou působností, které z důvodu zachování dostupnosti stavebních úřadů pro občany budou moci zřizovat svá územní pracoviště. Krajské úřady budou v této soustavě vykonávat stejně jako dnes působnost nadřízeného správního orgánu vůči obecním úřadům, přičemž nově by mohly v prvním stupni povolovat některé významnější stavby, např. stavby, které podléhají posouzení vlivů na životní prostředí. Odvolacím správním orgánem vůči krajským úřadům by v takovém případě byl Specializovaný a odvolací stavební úřad. Ústředním správním úřadem na úseku územního plánování, stavebního řádu a vyvlastnění zůstane Ministerstvo pro místní rozvoj, které by zároveň vykonávalo působnost i jako odvolací správní orgán pro Specializovaný a odvolací stavební úřad.

S celou změnou soustavy stavební správy souvisí i pojem tzv. „procesní integrace“ či společného řízení. Tento princip vychází ze skutečnosti, že drtivá většina dnešních dotčených orgánů je situována na úroveň obecních úřadů obcí s rozšířenou působností a krajských úřadů, tedy je situována na těch orgánech veřejné správy, které by měly po novele vykonávat i působnost stavebního úřadu. Cílem je, aby rozhodnutí o povolení záměru bylo vydáno primárně jako rozhodnutí daného orgánu, který zároveň vykonává působnost podle řady zákonů souvisejících s povolováním staveb, tzn. aby povolení záměru zahrnovalo posouzení požadavků podle právních předpisů souvisejících s danou stavbou bez toho, aby tyto orgány vydávaly pro účely stavebního řízení samostatná závazná stanoviska nebo vyjádření. Působnost neintegrovaných správních orgánů zůstane zachována. Tyto orgány budou pro účely stavebního řízení vydávat závazná stanoviska či vyjádření.

Celá novela by měla být připravena a odeslána do meziresortního připomínkového řízení na přelomu března a dubna tohoto roku. Po vypořádání se s připomínkami vzešlými z meziresortního připomínkového řízení a po projednání v Legislativní radě vlády by vláda následně mohla návrh novely NStZ schválit v září tohoto roku, přičemž Poslanecké sněmovně by návrh novely mohl být předložen v říjnu tohoto roku. Nejzazší předpokládaný termín nabytí účinnosti novely NStZ je k 1. 7. 2023.

*JUDr. Aleš Mácha, Ph.D.
vrchní ministerský rada
Odbor legislativně právní
Ministerstvo pro místní rozvoj ČR*

ENGLISH ABSTRACT

Planned alterations to the new Building Act, by Aleš Mácha

On 20 January 2022, Ivan Bartoš, Minister for Regional Development and Deputy Prime Minister for Digitization, and Martin Kupka, Minister of Transport, held a round table discussion on the planned amendment to the New Building Act 283/2021.